

Мастер класс (осталык дәресе) “Татар теле дәресләрендә синквейн

Тел – **технология** **сен**ның

баскычы
куллану”

Халык мәкале

Укытучы: Бадретдинова Резида
Баязитовна

2016
ел

Нәрсә соң ул

Синквейн? Синквейн – ижади

фигерләүне үстерүче методик алым, француз сүзе, «биш илһам», «биш уңыш» дигәнне аңлата. Ул рифмалашмаган бишьюллык шигъри формада язылган кыска әдәби әсәр. Билгеле план буенча языла, предметны (төшенчәне) ачыклай.

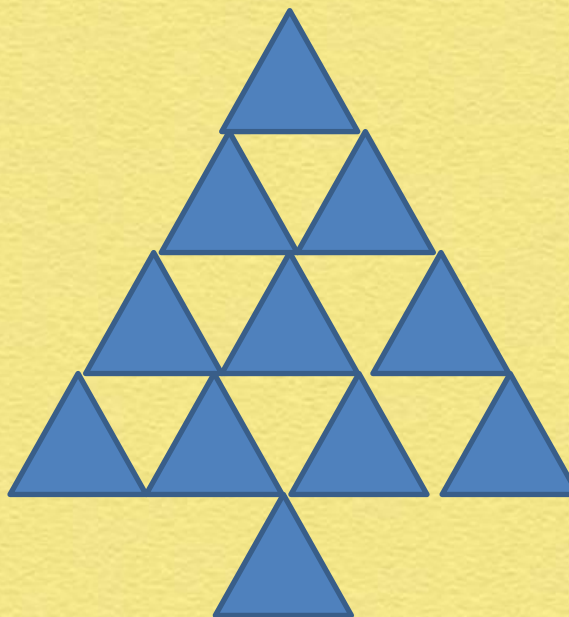

Синквейн язу тәртибе

Синквейн 5 юлдан тора

1 сүз
2 сүз
3 сүз
4 сүз
1 сүз

Үткөрү максаты

- Сөйләм телен үстерә.
- Эчтәлек сөйләүгә әзерли.
- Идеяне билгеләргә өйрәтә.
- Укучы үзен шагыйрь итеп хис итә.
- Барлык балалар да яза ала.

Синквейн алымнары

- Дәрес башында: «Бу тема буенча мин нәрсә беләм?»
- Дәрес уртасында: «Тема үзләштерү ничек бара?»
- Дәрес азагында: «Нинди максатларга ирештек?»

Синквейн язу

тәртибе

1 юл

1 сүз. Теманы ачыклаучы сүз, исем.
(Кем? Нәрсә?)

2 юл

2 сүз. Теманы сурәтли торган 2 сыйфат
(Нинди?)

3 юл

3 сүз. Темага хас булган 3 фигыль.
(Нишли?)

4 юл

4 сүз. Темага карата үз мөнәсәбәтеңне
белде-рүче фраза, жөмлә (афоризм, мәкаль,
цитата)

5 юл

1 сүз. Темага карата 1 синоним
сүз (нәтижә, ассоциация).

Нәрсә турында синквейн язарга була?

- Темасы төрле булырга мөмкин:

- ❖ *табиғатъ;*
- ❖ *әдәби герой, персонаж;*
- ❖ *әни, әти һәм башка гаилә әгъзалары;*
- ❖ *күңел халәте;*
- ❖ *дәрестә өйрәнгән тема;*
- ❖ *...*

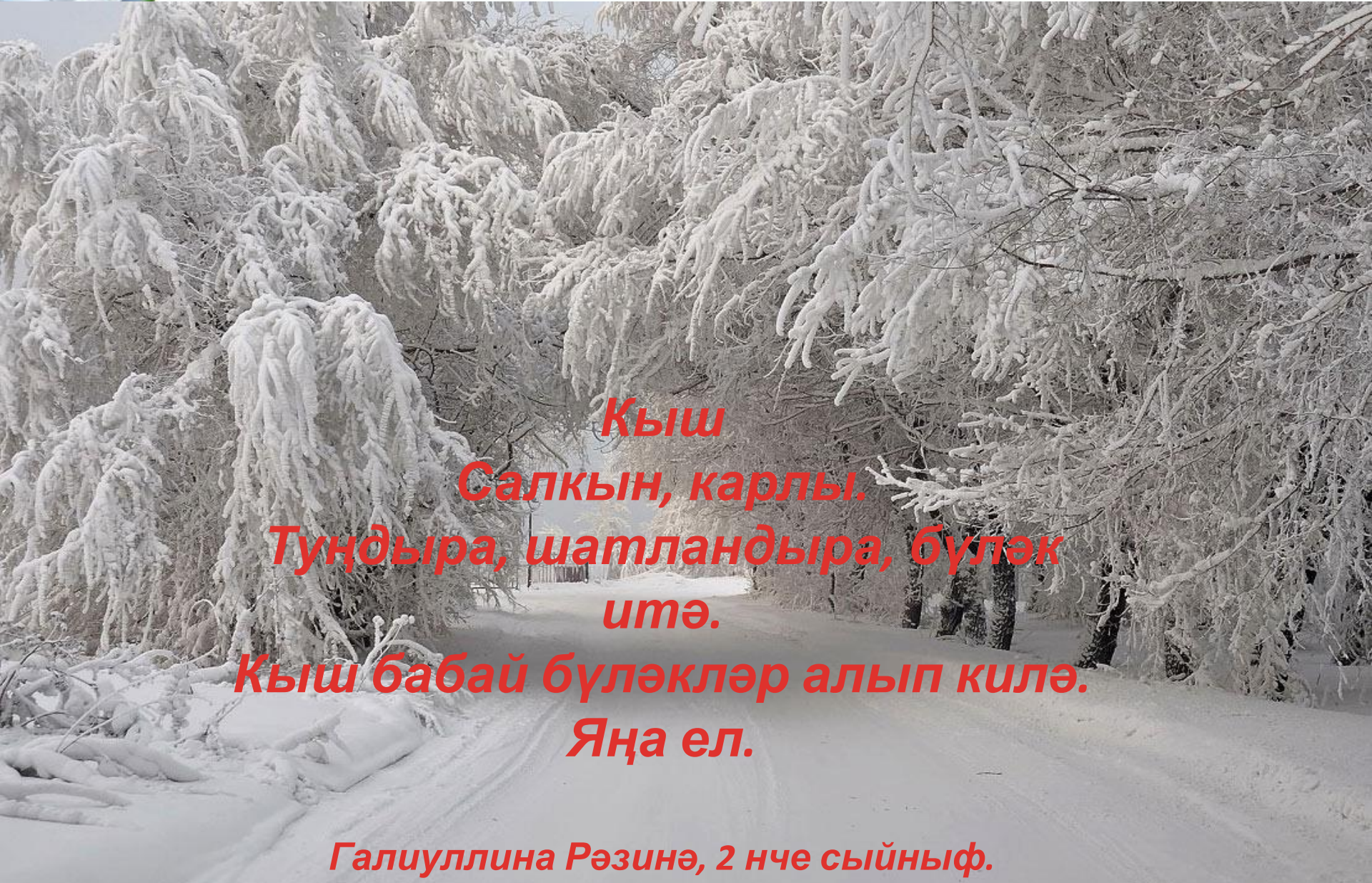

Укучылар

Көз
Сары, яңгырлы.
Коела, ява, салкыная.
Агачлардан алтын яфраклар
коела.
Матурлык.

Укучылар

A photograph of a winter landscape. The scene is dominated by evergreen trees heavily laden with snow, their branches drooping under the weight. A path or road, also covered in snow, leads from the foreground into the distance between the trees. The overall atmosphere is quiet and serene, typical of a snowy day.

**Кыш
Салкын, карлы.
Туңдыра, шатландыра, бүлэк
итә.
Кыш бабай бүләкләр алып килә.
Яңа ел.**

Галиуллина Рәзинә, 2 нче сыйныф.

Укучылар

Казан

Матур, чиста,

Үсә, яхшыра, яши.

Мин Казан шәһәрен бик яратам

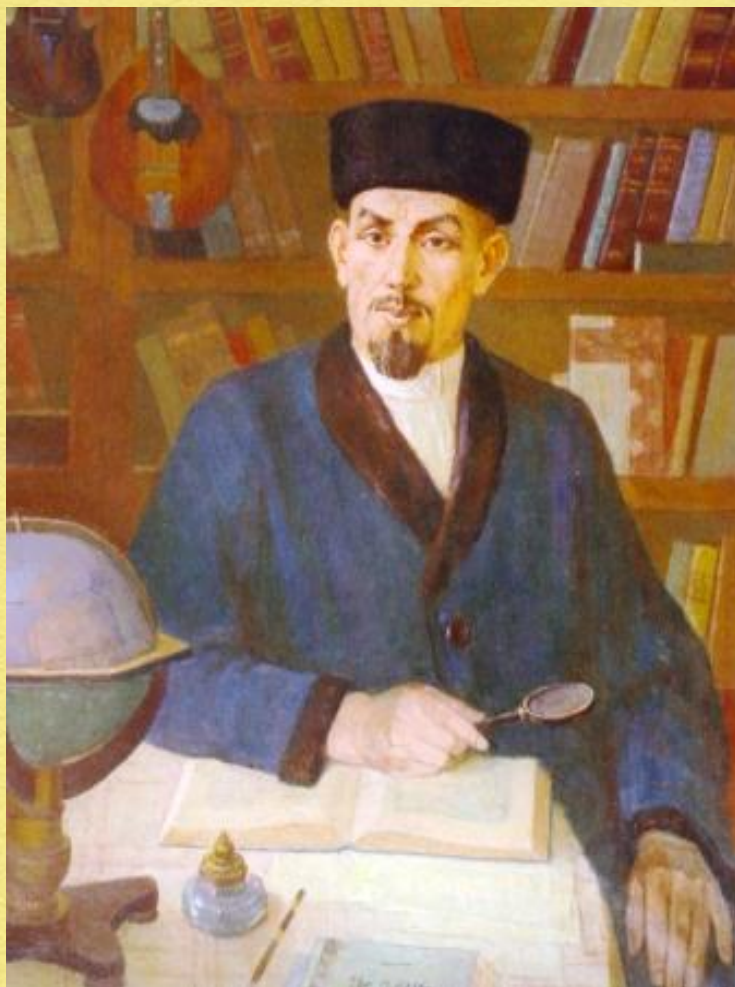
Ватан.

**Кудамасов Владислав, 7 нче
сыйныф.**

Укучылар иҗаты

Каюм Насыри
Белемле, күпкырлы
Укыткан, белгән, өйрәнгән
Мин К. Насыридан үрнәк
алам
Галим.

Мугаллямова Илнара, 4 нче
сыйныфы

1.

2.

3.

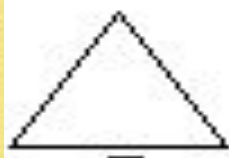

4.

5.

...И туган тел,
и матур тел...

Татар теле

Синквейнның

нәтижәледеге

Синквейн алымы ижади сәләтләрне үстерүгә, дәрәс бәяләүгә, үзаллы карар кабул итүгә өйрәтә. Зур күләмле информацияне гомумиләштерүгә, катлаулы мәсьәләләрне гадиләштерергә булышлык итә. Синквейнны язуның төгәл тәртибе укучының фикерен дәрәс формалаштырырга, төп фикерне билгеләргә ярдәм итә. Мондый ижади эш башкару – жиңел, күңелле, файдалы. Сөйләм теле камилләшә, авыр төшенчәләр үзләштерелә. Синквейн төзү укучыдан уку материалында иң мөһим элементларны табуны, йомгаклау ясауны һәм шуны берничә сүз белән (кыска итеп) әйтеп бирүне таләп итә. Синквейн алымы ярдәмендә дәрәснең төрле этабында укучыларның ассоциацияләре белән танышырга мөмкин.

**Игътибарыгыз
өчен
рәхмәт!**

